

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

www.parohiaserbanvoda.ro

DUMINICA A 3-A DIN POST (a Sfintei Cruci)

SF. MC. AGAPIE, PLISIE
ȘI TIMOLAU

1. Crucea ca popas duhovnicesc

Așa cum călătorul obosit se odihnește la umbra unui copac, credinciosul aflat la jumătatea Postului Mare găsește în Sfânta Cruce puterea necesară pentru a continua drumul spre Înviere. Ea nu este un simbol al suferinței, ci un loc de odihnă pentru sufletul ostenit de post și de metanii, oferindu-ne resursele necesare pentru a parcurge a doua jumătate a drumului.

2. Libertatea chemării lui Hristos

Dumnezeu respectă enorm libertatea omului. Invitația „Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.” (Marcu 8, 34) ne arată că mântuirea nu este o obligație impusă, ci un răspuns de iubire. Hristos ne cheamă la El nu ca pe niște sclavi, ci ca pe niște fii care aleg de bunăvoie calea Luminii.

3. Înțelesul lepădării de sine

A ne lepăda de sine nu înseamnă să ne pierdem identitatea, ci să ne eliberăm de „dictatura” propriului ego. Înseamnă să renunțăm la mândrie, la încăpățănare și la dorința de a fi mereu în centrul atenției, făcând loc harului divin și nevoilor celor de lângă noi.

4. Asumarea crucii personale

Fiecare om are o cruce, croită exact pe măsura sa: o neputință trupească, o încercare în familie sau o responsabilitate grea la serviciu.

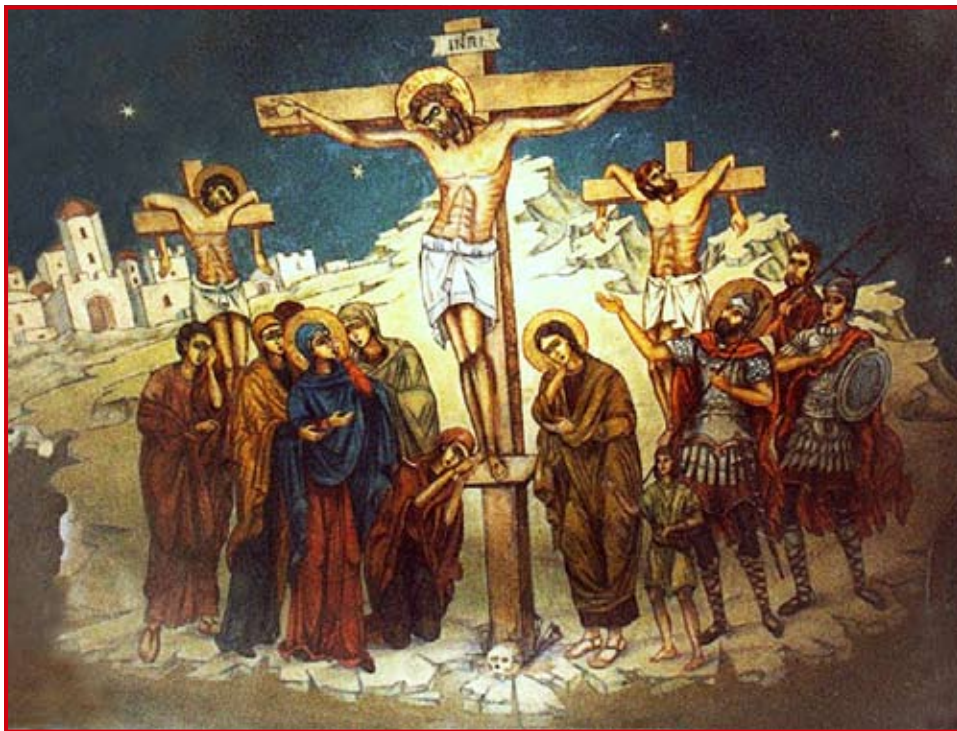
Secretul fericirii creștine este să nu fugim de propria cruce, să nu o râvnim pe a altuia și să o purtăm pe a noastră cu demnitate, știind că este „scara” noastră spre Cer.

5. Valoarea infinită a sufletului

Mântuitorul ne avertizează că sufletul este singura monedă care are valoare în veșnicie. Putem câștiga toată faima și bogăția pământului, dar dacă ne pierdem pacea sufletească și legătura

CRUCEA LUI ȘI CRUCEA NOASTRĂ

cu Dumnezeu rămânem cu mâinile goale în fața veșniciei.

6. Paradisul salvării vieții

Cine trăiește doar pentru sine și pentru plăcerile trecătoare își irosește viața. Însă cel care își „pierde” timpul rugându-se, ajutându-i pe săraci și jertfindu-se pentru ceilalți, acela își salvează viața, investind în ceea ce nu piere niciodată.

Sfântul Ignatie Teoforul, mergând spre arena cu lei, striga: „Grâu al lui Dumnezeu sunt și prin dinții fiarelor mă macin ca să mă fac pâine curată.”

7. Lupta cu rușinea de a fi creștin

Într-o lume care deseori ironizează valorile creștine, a-ți asuma credința este un act de curaj. Să nu ne ascundem identitatea de creștin. Să ne facem semnul crucii cu evlavie și să ne trăim principiile fără teamă de gura lumii.

8. Crucea – Cântarul Mântuirii

Crucea este singurul instrument care măsoară corect iubirea. Privind la ea, vedem cât de mult ne-a prețuit Dumnezeu: a dat viața Fiului Său pentru

noi. În același timp, ea ne provoacă să ne întrebăm: noi ce suntem dispuși să dăm în schimb pentru dragostea Lui?

9. Legătura dintre Cruce și Înviere

Nu există Duminică fără Vineri și nu există Înviere fără răstignire. Crucea este poarta prin care trebuie să trecem pentru a vedea lumina Paștelui. Ea ne învață că orice durere asumată creștinește poartă în sine germenul unei bucurii viitoare.

Sfântul Ioan Scărarul scrie: „Cel ce refuză crucea, refuză și slava. Fiecare lacrimă a postului și fiecare renunțare sunt semințele bucuriei de Paști. Crucea transformă Vineri seara în Duminică dimineață.”

10. Îndemnul la perseverență

Mesajul final al evangheliei este unul de nădejde. Chiar dacă postul pare greu și suntem istoviți și ispițiți să abandonăm disciplina spirituală, Crucea ne amintește că biruința este aproape! Trebuie să mergem înainte, cu ochii ațintiți la Hristos, Cel care a biruit moartea. ✕

Părintele Dinu

SEMNIFICAȚIA CREȘTINĂ A MĂRȚIȘORULUI

A lăsat mărturie pentru adâncimea cugetării și trăirii: operele de artă, tablourile de șevalet cu care a participat la expoziții prestigioase din țară și din străinătate, lucrările magistrale de artă religioasă, dar și operele - testament de credință întru puternic cuvânt de ortodoxie.

De la patriarhii Nicodim și Justinian a primit permisiunea specială de a predica în biserică, lucru foarte de rar printre laici și cu atât mai mult printre femei. A fost singura femeie membră a cercului intelectual și mistic Rugul Aprins. Din punct de vedere artistic era o avangardistă, o inovatoare în tehnica frescei.

Olga Greceanu s-a născut în 4 august 1890, la Mănăstirea Nămăiești, dintr-o familie de nobili polonezi, dar botezată în credința ortodoxă. A studiat în Belgia, la Liège, arte plastice și chimie, iar la Paris s-a specializat în frescă. A fost printre doamnele apropiate de Regina Maria, iar prin activitatea sa de înalt talent a fost primită în elita culturală a țării, alături de Luchian și Tonitza.

În anii interbelici a lucrat fresce în clădiri de renume: Institutul de arhitectură, Palatul Sfântului Sinod, sediul Institutului de Istorie al Academiei, Palatul Regal. De asemenea, a participat la Expoziția universală din New York (1939), unde s-a impus prin originalitate. Regimul comunist i-a confiscat atât proprietățile cât și dreptul de semnătură. Fiind marginalizată, s-a implicat cu și mai multă pasiune în restaurarea de monumente bisericești. A fost ucenica Sfântului Sofian Boghiu, iar la 86 ani picta, pe schele, fresca de la Schitul Darvari.

Restul vieții sale l-a trăit sub semnul unei credințe de nezduncinat. A scris un monumental dicționar de teologie, publicat după plecarea în veșnicie sub titlul „Mărturie în cuvânt și chip. Vocabular al credinței și vieții spirituale”.

Din acesta, un frumos text despre mărtișor.

«Mărtișorul care se dăruiește la 1 martie are la origine un substrat religios, dar care a degenerat cu timpul într-o simplă galanterie.

După suirea pe tron a lui Constantin cel Mare și după ce a avut loc triumful Bisericii creștine, Biserica și-a manifestat îndată rolul educator, care a sugerat împărțirea bisericii în interior în: pridvor, pronaos, naos și altar. Pridvorul (care era înainte neacoperit) se numea înainte „locul de tânguire”,

În luna în care
mărtișorul este un dar
pentru fiecare femeie,
am descoperit
în scrierile doamnei
Olga Greceanu
o mărturie deosebită
despre înțelesul ascuns
al mărtișorului
care ar fi pornit
din primele veacuri
ale Bisericii.
Intelectuală, scriitoare
creștină, eseistă
și comentatoare a Bibliei,
un suflet aparte
și un nume marcant
al lumii artistice
din secolul trecut,
ea s-a impus
atât în zona artelor plastice,
cât și în cea a Bisericii.

căci acolo așteptau oamenii care cereau să fie încreștinați. Actul premergător încreștinării era pocăința, urmată de spovedanie. Posteau vreme îndelungată, se tânguiau cu glas tare asupra păcatelor lor, stăteau zile și săptămâni întregi în acest pridvor, chiar de era ploaie, zăpadă, vânt, până când preotul, care le cunoștea viața, le permitea intrarea în pronaos, intrare ce se făcea cu mare emoție, în hohote de plâns și de bucurie, temându-se totodată că nu sunt încă vrednici de a se apropia de Sfânta Masă.

Ușa bisericii dintre pridvor și pronaos era făcută din două aripi, ca să simbolizeze Vechiul și Noul Testament. Numai prin cunoașterea lui Dumnezeu - prin proorocii Vechiului Testament - puteau să fie pătrunși de sensul adânc al încreștinării lor.

Pronaosul era „locul de ascultare”. Mai departe n-aveau voie să pătrundă. De acolo ascultau slujba și priveau săvârșirea slujbei, dar când începea Liturgia, ieșeau afară: „Câți sunteți chemați, ieșiți...”, adică cei chemați pentru creștinare acum să nu rămână, să iasă, căci nu sunt încă botezați.

Când ajungeau la spovedanie, ca să nu fie recunoscuți față de cei care nu se spovedeau încă, li se puneau la încheietura mâinii ca o brățară, un șnur roșu, simbolul sângelui pe care Mântuitorului l-a vărsat pentru noi.

După un alt termen de vreme, erau admiși să intre în naos, numit atunci „starea laolaltă cu credincioșii”. Acum puteau aprinde lumânări, puteau săruta icoanele și când au făcut dovadă de noua stare sufletească în care s-au îmbrăcat, erau împărțășiți.

Ca semn că s-au împărțășit, li se lega tot la încheietura mâinii un șnur alb, simbolul sfințeniei. Aceste două șnururi împletite, alb și roșu, erau purtate de cei spovediți și împărțășiți în toată luna MARTIE, căci toate aceste acte creștinești se împlineau în această lună care cădea întotdeauna în Postul Mare, atunci fiind perioada spovedaniilor înainte de Paști. **De aceste două șnururi împletite credincioșii își atârnau o cruciuliță sau alte simboluri ale virtuților creștinești ca: inima (iubirea aproapelui) sau ancora (nădejdea), pe lângă cruce (simbolul mântuirii).** Cu timpul, simbolurile creștine și-au pierdut înțelesul și a rămas numai ideea, adică obiceiul de a purta în luna martie o mică bijuterie numită mărtișor, adică: „bijuterie fără pretenție de valoare, căci este doar a lunii martie.”

Tema micilor obiecte nu mai este crucea, ancora, inima, ci floarea, figura, corabia, coșar, coșuleț, iepure, pasăre, plic, etc. Șnururile însă au rămas aceleași: roșul și alb. Nu s-au pomenit alte culori.» ❀

AFLAREA ȘI MUTAREA MOAȘTELOR SFÂNTULUI IERARH LUCA, ARHIEPISCOPUL CRIMEEI

**Biserica Ortodoxă
din Ucraina
a hotărât canonizarea
Sfântului Ierarh Luca,
arhiepiscopul Crimeei,
în noiembrie 1995,
iar la 17 martie 1996
moaștele sale
au fost deshumate,
fiind mutate cu mare alai
la 20 martie 1996
în Catedrala
Sfânta Treime din Simferopol.
Puțin mai târziu,
la 25 mai 1996,
și Sinodul
Bisericii Ortodoxe Ruse
i-a recunoscut sfințenia.**

și, psalmodiind cu mare emoție, am ajuns la biserică. Au fost prezenți Mitropolitul Kievului, Vladimir, mulți arhieri și preoți, membri ai guvernului și o mulțime de oameni. Pomenirea s-a stabilit să se facă pe 11 iunie, comemorarea adormirii sale. Astfel, încă un sfânt s-a adăugat șiragului marilor sfinți doctori și tămăduitori ai Bisericii noastre.»

O inimă mare, care nu a cunoscut stricăciunea

Arhiepiscopul Lazăr de Simferopol și Crimeea spune: «Viața Sfântului Luca nu poate decât să emoționeze orice suflet. A fost cu adevărat mare și ca păstor și ca om de știință. A trăit în momente foarte grele ale Bisericii noastre și ne-a dovedit cu viața lui că un om de știință poate să fie și adânc credincios. A pornit ca un simplu medic de țară și a evoluat ca faimos chirurg, care își va vindeca bolnavii cu înalta sa erudiție. Noi, credincioșii, știm foarte bine că nu a fost numai abilitatea sa, ci și marea credință pe care o avea în Dumnezeu. El însuși accentua bolnavilor când îi opera că: „Nu este mâna mea care operează, ci Însuși Dumnezeu operează și vindecă.” Aici, în Simferopol, și-a dus slujirea timp de mulți ani și a ajutat mii de oameni care și-l amintesc cu recunoștință. A fost un om al dragostei, un suflet nobil, o inimă mare. Este deosebit faptul că la deshumarea moaștelor sale, paradoxal, în timp ce trupul i se dezintegrase, inima i-a fost găsită intactă. Nu s-a supus legilor stricăciunii. Se pare că și natura a respectat această inimă plină de dragoste adevărată.»

Pentru noi, oamenii secolului al XXI-lea, Sfântul Luca rămâne un model de viață creștină. Doctorul cel fără de arginți a iubit, s-a luptat, a suferit, a obosit, s-a primejduit, a îndurat și a fost prigonit, lăsându-le creștinilor căsătoriți și necăsătoriți un model limpede de imitare a lui Hristos. Ca și marele Pavel, pe toate le-a considerat gunoarie, ca să-l câștige pe Hristos. În ani de război și de tiranie sovietică, Sfântul Luca nu a făcut compromisuri și în toate L-a urmat desăvârșit pe Hristos. ❖

Recunoașterea Sfântului Ierarh Luca al Crimeei de către Biserica Ortodoxă Română a fost oficializată prin decizia Sfântului Sinod de a-l introduce în calendarul ortodox român, începând cu anul 2013. Este prăznuit în fiecare an la data trecerii sale la cele veșnice, 11 iunie

Dintr-un film ce a circulat în mediul online, numit „Viața Sf. Luca al Crimeei, ierarh mărturisitor și doctor fără de arginți”, ne-am luat mare parte a informațiilor despre canonizarea Sfântului Luca, dar și despre mutarea sfintelor sale rămășițe trupesti.

«În conștiința poporului, Arhiepiscopul Luca era sfânt. O comisie specială s-a ocupat de viața, munca și minunile sale. În noiembrie 1995 prin hotărârea Bisericii Ortodoxe din Ucraina a fost proclamat ca sfânt. A fost scrisă o slujbă specială și i s-a sfințit icoana. Arhiepiscopului Lazăr de Simferopol și Crimeea i s-a dat permisiunea de a purcede la mutarea moaștelor sale.

Părintele Vasilios Marusiak, arhidiacon al catedralei mitropolitane Sfânta Treime din Simferopol, Crimeea povestește: „Când a venit ceasul să fie proslăvit Sfântul Luca, autoritățile bisericești au hotărât să se facă deshumarea marelui nostru sfânt. Cei prezenți s-au minunat de măreția sfințeniei lui. Ne folosim de acest prilej pentru a spune că acest eveniment a fost pentru noi ceva extraordinar. Înainte să începem deshumarea, trei zile înainte consecutiv am săvârșit Liturgia Darurilor

mai înainte sfințite, pentru că acest eveniment a căzut în Postul Mare. Am făcut rugăciuni îndelungate ca Dumnezeu și Sfântul Luca să ne ajute în această lucrare. Primul care a luat lopata și a început să sape a fost însuși Arhiepiscopul nostru Lazăr, apoi au continuat preoții.

Pe toată durata acelei zile a fost timp urât și ploua neîncetat. Când am ridicat din mormânt în cântări de psalmi trupul Sfântului, vremea cea rea s-a schimbat și s-a așternut o liniște adâncă, umplând locul de nespusă mireasmă. În această atmosferă de pace, cântând, am mutat moaștele Sfântului Luca în biserică ce era în apropiere de locul înmormântării lui. Puțin mai departe se aflau și câțiva demonizați care au început să strige „Sfinte Luca nu ne chinui!”

Când am făcut după trei zile mutarea sfintelor moaște în catedrală, era din nou vreme rea. La ora când procesiunea înainta pe străzile orașului, în fața ochilor noștri s-a deschis cerul, norii s-au risipit și a strălucit soarele. A fost o prilej de neuitat. Tuturor - erau mai mult de 40.000 de oameni - le-a făcut o impresie de neșters și toți ne-am unit într-o înflăcărare de iubire pentru Sfântul Luca

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 15-22 MARTIE 2026

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 15.03	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 3-a din Post (a Sfintei Cruci) – Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 18.03	07 ³⁰ -09 ³⁰ 16 ³⁰ -18 ³⁰	Liturghia Darurilor mai înainte sfințite Sfântul Maslu
Vineri 20.03	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Liturghia Darurilor mai înainte sfințite Slujba Pavcerniței, Molitfele Sf. Vasile, a Sf. Ioan Gură de Aur și a Sf. Ciprian
Sâmbătă 21.03	07 ⁰⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas pentru cei adormiți; Citirea Săbindarelor
Duminică 22.03	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 4-a din Post (a Sf. Cuv. Ioan Scărarul) – Utrenia, Sf. Liturghie

ASPECTE PRACTICE ALE SFINTEI TAINI A SPOVEDANIEI (I)

Spovedania sau mărturisirea păcatelor în fața preotului constituie partea principală a Tainei Pocăinței, taină prin care credinciosul dobândește iertarea păcatelor săvârșite după botez și împăcarea cu Dumnezeu și cu Biserica.

Este deci ca un al doilea botez, cum a și fost numită, adică taina curățirii de păcatele personale și a refacerii legăturii spirituale cu Biserica, întreruptă sau slăbită temporar prin păcat. Locul apei curățitoare a botezului îl țin aici lacrimile pocăinței pentru păcatele săvârșite.

Taina pocăinței are patru faze sau momente distincte:

- a) Căința sau părerea de rău pentru păcatele săvârșite;
- b) Spovedania sau mărturisirea păcatelor către duhovnic;
- c) Îndeplinirea canonului de pocăință (epitimia sau certarea) dat de duhovnic;
- d) Dezlegarea sau iertarea păcatelor, pe care o dă Sfântul Duh, prin duhovnic. (Pr. Prof. Dr. Ene Braniște)

Deosebit de importantă această Taină, ea este legată în mod nemijlocit de cele patru posturi din an și precede Taina Împărtășaniei.

Indiferent de vârsta și experiența noastră duhovnicească, mai devreme sau mai târziu trecem pragul bisericii și ajungem sub epitrahilul preotului nostru duhovnic pentru a ne mărturisi păcatele și a primi iertarea de ele.

Esențială pentru viața noastră duhovnicească, această Taină ne pune probleme. Cel mai adesea nu știm ce și cum să spovedim. Apoi nu ne pregătim cum trebuie pentru acest moment. Nu de puține ori fie ne spovedim formal, fie nu ne analizăm cu amănuntul starea noastră duhovnicească. Iar în perioadele aglomerate, cum sunt cele din posturi, o spovedanie de cinci minute nu acoperă nici ceea ce voiam să spovedim și nici nu lasă loc unei stări de căință.

Vom încerca să surprindem câteva aspecte care ne dau bătaie de cap atunci când ne spovedim.

1. În primul rând este necesară o pregătire de câteva zile, mai ales atunci când nu ne-am mai spovedit niciodată sau a trecut mult de la ultima spovedanie. Un îndreptar de spovedanie ne face să ne reamintim toate păcatele și ne atenționează asupra unor păcate pe care noi nu le-am conștientizat ca fiind păcate.

Apoi, ne ajută mult să punem pe listă păcatele pe care noi le-am făcut. O

asemenea listă poate fi refăcută în așa fel încât să menționăm mai ales sau în primul rând păcatele mari și grele, dar și păcatele care ne afectează în mod special pe noi. Celelalte păcate vor fi și ele menționate.

2. Să nu uităm că în acest examen de conștiință este important să simțim durere, părere de rău pentru păcate, pentru faptul că în acest fel ne-am îndepărtat de Dumnezeu, am pierdut legătura cu El.

3. La spovedit suntem de cele mai multe ori cuprinși de rușine și nu întotdeauna mărturisim toate păcatele.

Ne este rușine de preot, că acesta ne va judeca sau își va schimba impresia despre noi. Suntem mult prea atenți la preot și prea puțini atenți la Dumnezeu, aflat de față și Căruia, de fapt, nu putem să-I ascundem nimic. Pe de altă parte, preotul se bucură pentru că reușim să ne învinovățim și să pârâm păcatul făcut, că avem curaj să lepădăm de la noi orice patimă sau ispită.

4. Dacă suntem la început și înainte de a veni la spovedit nu ne-am cercetat cu de-amănuntul păcatele sau nu avem încă discernământul necesar în aprecierea păcatelor, este posibil ca la întrebarea preotului „ce păcate avem” să răspundem „nu prea am păcate”. În acest moment preotul nu știe dacă să privească cu un zâmbet de îngăduință situația, să pornească o scurtă cateheză pe tema păcatelor sau chiar să se supere.

Acum peste 30 de ani, într-o Joie Mare, poposeam la Mănăstirea Antim pentru a mă spovedi prima oară la Părintele Adrian Făgețeanu. Spre deosebire de

Sfântul Sofian Boghiu, blând și bun de pus la rană, Părintele Adrian era cunoscut ca fiind aspru la vorbă și atitudine. Am zăbovit în așteptarea rândului vreo trei ceasuri. Între timp, un tânăr care părea a veni constant la părintele la spovedit, a adus-o și pe mama lui, femeie de la țară. La câteva minute după ce începuse spovedania, liniștea bisericii a fost cutremurată de vocea Părintelui Adrian, care, deja în picioare, striga: „Eu nu spovedesc oameni care n-au păcate!” La insistențele fiului, părintele a reluat spovedania, pe loc noi toți învățând că avem păcate, dar nu știm să le deosebim.

În aceste cazuri preotul poate să adâncească el, prin întrebări țintite despre viața credinciosului un examen de conștiință și va găsi păcatele nevăzute și nemărturisite.

Și poate că n-ai făcut păcatul cu fapta, dar probabil păcatul cu gândul sau cu cuvântul nu-ți este străin. De altfel, Scriptura ne arată că limba este o sabie ascuțită și de aceea trebuie să avem mare grijă cum mânuim cuvintele.

Înainte de a face păcatul cu fapta, el ia naștere în gând, de aceea este important să luăm aminte la el încă de atunci ca să putem lupta eficient cu el din această fază.

Și chiar dacă tu crezi că nu ai făcut păcate, mai există o categorie de păcate pe care nu le prea sesizăm: faptele bune pe care le-am fi putut face și nu le-am făcut. Ele au consecințe asupra noastră sau asupra celor pe care i-am fi putut ajuta. Însăși nefacerea la timp a binelui este un păcat. (M. B.) ✦